

[Valdemar Thomsen.]

Frihed, der hører op med at være Frihed, naar den, som i dette Tilfælde, undergraver selve Friheden? Ja, lad os høre lidt om det af det ærede Medlem, inden vi overdrager Forvaltningen af samtlige vore Frihedsgoder til det ærede Medlem og hans Parti efter Parolen: Er du Socialdemokrat? Ja eller Nej?

Angaaende de Ændringsforslag, Kommissionsflertallet stiller, samler Interessen sig vel nærmest om de Bestemmelser, der, som man siger, er baseret paa Princippet: Een Vælgerklasse og eet Valg. Det, man er naaet til, tiltaler, saa vidt man kan forstaa, i lige stor Udstrækning saavel Socialdemokrater og Radikale som Konservative; Spørgsmaalet er saa blot, om Landstinget, der for Fremtiden skal hedde Rigs-ting, er de Penge værd, som det koster, eller om ikke det havde været bedre, naar man dog er sindet at opgive det, der ellers præger et Tokammersystem, Tingenes Veto mod hinanden, at nøjes med eet Ting, saaledes at Princippet var blevet: Een Vælgerklasse, eet Valg og eet Ting. Ja, rent umiddelbart forekommer det mig, at en saadan Treklang vilde lyde tiltalende i demokratisk indstillede Øren. Det vilde, saa meget er sikkert, blive mindre indviklet end det, der er foreslaaet, og helt let er det ikke at faa Øje paa den Nytte, Rigstinget skal gøre.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch hævdede i sin Tale i Gaar, at den norske Rigsdagsordning har været Forbillede for det foreliggende Forslag. Kan man nu med Rette paastaa noget saadant, naar Forholdet dog er det, at Lagting og Odels-ting har suspensivt Veto over for hinanden? Uoverensstemmelser afgøres i Stortinget, men der kræves da $\frac{2}{3}$ Flertal. Efter Forslaget bliver samme Flertal raadende i begge Ting; Rigstinget bliver alt-
saa et nøjagtigt Spejlbillede af Folketinget, og da alle eventuelle Uoverensstemmelser — jeg indser for Resten ikke, hvordan de skulde opstaa — afgøres ved simpelt Flertal i Den forenede Rigsdag, er Rigstinget efter min Mening fuldstændig overflødig. Hvis der skal være Mening i et Tokammersystem, saa maa der da paa en eller anden Maade, skulde man synes, være nogen Forskel i Sættelsen af Tingene og i Indstillingen over for de Problemer, der kommer til at foreligge, og det bliver der ikke, naar samtlige Rigsdagsmænd vælges paa een og samme Dag og af samme Vælgerkorps. Forholdet vil være et ganske andet, hvis man kunde

gaa ud fra, at Rigstinget vilde være mere uheldigt og i Stand til at se Sagen under en anden Synsvinkel end Folketinget, men ogsaa det vilde vel være uden stor Betydning, saafremt Rigstinget ikke var uafhængigt af Folketinget, og det lader sig ikke gøre, naar Regeringen, hvad der for øvrigt ogsaa er mit Ønske, skal have ikke alene Myndigheden, men ogsaa Ansvaret.

Det er maaske i denne Forbindelse et underordnet Spørgsmaal, men hvor har man tænkt sig at skaffe Plads til Den forenede Rigsdag paa 205 Medlemmer?

Et Forsvar for Dannelsen af dette nye Landsting er naturligvis ikke let at stille paa Benene. Det er, saa vidt man kan forstaa, de Konservative, der har undfanget Tanken, og derfor er det naturligt at søge til Partiets Betænkning for at finde en Forklaring. Forklaringen er den, at Rigstinget vil blive præget af en særlig „Personlighedstype, der maa antages at blive afgørende for Tingets Sættelse“. Midlet til at naa dette eftertragtede Maal er den Opfindelse, man har gjort med Indførelse af de saakaldte Landslister ved Rigsdagsvalg. Ved disse, siger man i Betænkningen, gives der „Mulighed for at kunne opstille Mænd og Kvinder af fortrinlig Indsigt i Samfundslivets forskellige Omraader“. Bortset fra, at denne Vending ikke kan siges at være nogen Kompliment til dem, der vælges paa gammeldags Manér, og bortset fra, at Ændringen afgjort betyder et Skridt bort fra den lige og almindelige Valgrets Grund, bliver Spørgsmaalet, om der ad denne Vej, naar det kommer til Stykket, vil blive indvalgt Mænd og Kvinder af fortrinlig Kvalitet fra det kulturelle, det økonomiske, det sociale eller andre vigtige Omraader af Samfundslivet. Erfaringen har lært os, at det vil der ikke. Der forlanges ikke særlige Kvalifikationer eller Egen-skaber. Rigstingskandidaterne bliver ikke spurgt, om de har en eller anden fin Eksamen, om de har særlig Indsigt i kulturelle, økonomiske eller sociale Spørgsmaal, om de er af særlig høj moralsk Kvalitet, om de eventuelt er faldet for Spiritusprøven, eller andet slemt. Alle og enhver kan komme i Betragtning, og vi ved, hvordan det gaar. Har der ikke, maa jeg spørge, ved Valg af Landstingsmedlemmer og navnlig ved Valg af tingvalgte Medlemmer været Mulighed for at opstille Mænd og Kvinder „af fortrinlig Indsigt i Samfundslivet“, og Mænd og Kvinder, som har været „lidet tilbøjelige til at gøre Tjeneste i den almindelige Agitation“? Selvfølgelig har der det. Men — og det er det afgørende Spørgsmaal i denne